

อำเภอเกษตรสมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ-สกุล : นายธีระพล ผุยชา

ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ : บ้านเลขที่ ๑๕๘ ม.๔ ต.หนองข่า

อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ

โทรศัพท์ ๐๘๐๑๗๔๗๗๘๒

Facebook ธีระพล ผุยชา Lineธีระพล ผุยชา

ปี เกิด พ.ศ. ๒๕๑๓

ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) สถาบันการศึกษา ศกร.

เนินสง่า

อาชีพปัจจุบัน : ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่น
นอกเหนือจากเกษตร คือ ผู้ใหญ่บ้าน

รายได้ จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๗๙๗,๗๗๐ บาท/ปี
เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“ตื่นเช้าได้งานหลาย ตื่นสายได้งานน้อย”

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

สินค้าหลัก พืชผัก (กระเพรา)

แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. แปลงผัก แปลงข้าว ประมง ผลไม้ และปศุสัตว์

ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ ๒. การจัดการพื้นที่ตามแนวทางเกษตรผสมผสาน

๓. การปลูกพืชผักผสมผสาน ๔. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๑๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. หลักสูตรหลัก จำนวน ๖ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.๑ การลดต้นทุนการผลิต

๑.๒ การเพิ่มผลผลิต

๑.๓ การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

๑.๔ การจัดการด้านการตลาด

๑.๕ การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช ๑.๖ ความรู้ด้านการเกษตรทั่วไป

๒. หลักสูตรบังคับ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๒.๑ เศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ การจัดทำบัญชีครัวเรือน

๒.๓ เกษตรผสมผสาน

๒.๔ เกษตรทฤษฎีใหม่

๓. หลักสูตรเสริม จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๓.๑ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๓.๒ แผนธุรกิจ

๓.๓ อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การจัดการพื้นที่ตามแนวทางเกษตรผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การปลูกพืชผักผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. “เกษตรทฤษฎีใหม่”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่
๒. เพื่อสร้างรายได้ให้คนในชุมชน
๓. เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี และการลดต้นทุนในการผลิต

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์ ศพก. การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบริหารจัดการพื้นที่ของตนเองให้เกิดประโยชน์มากที่สุด สามารถใช้พื้นที่ของตนปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี ก่อให้เกิดรายได้แก่ครัวเรือนได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยผ่านการอบรมและสาธิตการทำจากเกษตรกรต้นแบบ

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

เกษตรกรต้นแบบได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประชุมเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับอำเภอ และระดับอำเภอ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ของตน อีกทั้งยังเป็นคณะกรรมการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวในตำบลหนองข่า

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.)

เกษตรกรต้นแบบได้ดำรงตำแหน่งประธาน ศพก. ระดับอำเภอเกษตรสมบูรณ์ เป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอร่วมกับคณะกรรมการแปลงใหญ่โดยผ่านการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ที่จัดขึ้นทุกไตรมาส โดยในหนึ่งปีงบประมาณจะประชุมจำนวน ๔ ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับอำเภอ นอกจากนี้ยังประชาสัมพันธ์เกษตรกรให้เข้าร่วมการอบรมเกษตรกรผู้นำ ในโครงการ ศพก. เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการผลิตให้ได้มาตรฐาน การตลาด และพัฒนาเป็นเกษตรกรผู้นำในชุมชนของตนเอง

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

**ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่
แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น**

ในอดีตเกษตรกรได้มีการทำพืชเชิงเดี่ยวมาก่อน เกษตรกรมองว่าการปลูกข้าวโพดนั้น ก่อให้เกิดรายได้สูงก็จริง แต่ในหนึ่งปีนั้นมีรายได้ครั้งเดียว เมื่อหมดฤดูกาลเพาะปลูกก็ไม่มีรายได้ มองว่าไม่มีความยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้มีรายได้ทุกวัน ลดความเสี่ยงจากรายได้ของพืชเชิงเดี่ยว เกษตรกรจึงเริ่มมาทำเกษตรผสมผสาน และจากสภาพปัญหาหลักต้นให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ เช่น การใช้ปุ๋ยอย่างรู้คุณค่า จึงได้ทำระบบน้ำขึ้น ทำโวลตาเซลล์ ลดรายได้ ทำปุ๋ยหมัก ทำน้ำหมัก ใช้กับดักกาวเหนียว ปลูกตะไคร้รอบแปลงกระเพราจากเศษด้านการเกษตร ลดการเผา เพื่อลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้สารเคมี

รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ฐานเรียนรู้

การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร เช่น เกษตรกรได้มีการปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีนอกจากนี้ยังทำกับดักกาวเหนียวลดแมลงเต่า เพลี้ยอ่อน หวีขาว และแมลงวันทองภายในแปลง และมีขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตร คือ การประยุกต์ใช้การปรับปรุงดินและได้ใช้วิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีกลคือการใช้กับดักกาวเหนียว และวิธีเขตกรรม คือการปลูกต้นตะไคร้ล้อมแปลงปลูกเพื่อลดการใช้สารเคมีภายในแปลง และได้มีการปรับปรุงดิน โดยใช้ไถดินใช้พาน ๓ โรยปูนขาวใส่ แล้วจึงนำซีเมนต์โรยประมาณ ๔ ต้นต่อไร่ เพื่อลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยเคมีภายในแปลง และใช้กับดักกาวเหนียวรอบแปลงปลูก สำรวจแปลงของต้นทุกวัน ถ้าจำนวนเพลี้ยอ่อนหรือเพลี้ยไฟมีจำนวนน้อยจะใช้น้ำหมักจากใบยาสูบ แต่ถ้าเมื่อใดมีจำนวนศัตรูพืชระบาดในจำนวนมากจะสารเคมีอิมิดาโคลพริด (โพรวาโดร) ซึ่งตรงตามหลักการจัดการพืชแบบ IPM ลดการแพร่ระบาดของศัตรูพืชตามหลักวิชาการ

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร

สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้

สินค้า ด้านพืช มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- ๑) ปุ๋ยมูลไก่ จำนวน ๒๐๐ กระสอบ กระสอบละ ๒๔ บาท มีพื้นที่ ๑๐ ไร่ เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท/ไร่
- ๒) ปุ๋ยข้าว (๑๖-๘-๘) จำนวน ๔ กระสอบ กระสอบละ ๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่
- ๓) ปุ๋ยผัก (๔๖-๐-๐) จำนวน ๕ กระสอบ กระสอบละ ๘๕๐ บ. เป็นเงิน ๑,๐๖๓ บาท/ไร่
- ๔) เมล็ดพันธุ์ข้าวจำนวน ๓ กระสอบๆละ ๒๕ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๒๖ บาท เป็นเงิน ๓๒๕ บาท/ไร่
- ๕) ค่าไถแปลงจำนวน ๖ ไร่ เป็นเงิน ๗๐๐ บาท/ไร่
- ๖) เมล็ดพันธุ์ผัก เป็นเงิน ๘๐๐ บาท/ไร่
- ๗) ค่าแรงงาน เป็นเงิน ๑๐๐๐ บาท/ไร่
- ๘) ค่ายาและฮอร์โมน ๕๐๐๐ บาท ในพื้นที่ ๔ ไร่ เป็นเงิน ๑๒๕๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต	๑๐,๓๓๘	บาท/ไร่
รายได้	๗๙,๗๗๗	บาท/ไร่
กำไร	๖๙,๔๓๙	บาท/ไร่

รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน

- ๑.๑) ตะไคร้ ๕๐ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ๑.๒) กระเพรา ๑๐๐ กำๆ ละ ๗ บาท เป็นเงิน ๗๐๐ บาท
- ๑.๓) แมงลัก ๔๐ กำๆ ละ ๗ บาท ๗๐๐ บาท
- ๑.๔) พริกแพง ๔๐ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๔๐๐ บาท
- ๑.๕) ชะพลู ๑๐ กำๆ ละ ๗ บาท เป็นเงิน ๗๐ บาท
- ๑.๖) มะนาว ๓๐๐ บาทต่อวัน

เฉลี่ยรายได้วันละ ๒,๐๕๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์

- ๒.๑) ตะไคร้ ๓๕๐ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๓๕๐๐ บาท
- ๒.๒) กระเพรา ๗๐๐ กำๆ ละ ๗ บาท เป็นเงิน ๔๙๐๐ บาท
- ๒.๓) แมงลัก ๒๘๐ กำๆ ละ ๗ บาท ๔๙๐๐ บาท
- ๒.๔) พริกแพง ๒๘๐ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒๘๐๐ บาท
- ๒.๕) ชะพลู ๗๐ กำๆ ละ ๗ บาท เป็นเงิน ๔๙๐ บาท
- ๒.๖) มะนาว ๒๑๐๐ บาทต่อวัน

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๑๔,๓๕๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน) ได้จากอะไรบ้าง

- ๓.๑) ตะไคร้ ๑๕๐๐ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑๕๐๐๐ บาท
- ๓.๒) กระเพรา ๓๐๐๐ กำๆ ละ ๗ บาท เป็นเงิน ๒๑๐๐๐ บาท
- ๓.๓) แมงลัก ๑๒๐๐ กำๆ ละ ๗ บาท ๘๔๐๐ บาท
- ๓.๔) พริกแพง ๑๒๐๐ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑๒๐๐๐ บาท
- ๓.๕) ชะพลู ๓๐๐ กำๆ ละ ๗ บาท เป็นเงิน ๒๑๐๐ บาท
- ๓.๖) มะนาว ๙๐๐๐ บาทต่อวัน

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๖๑,๕๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน) ได้จากอะไรบ้าง

- ๔.๑) ตะไคร้ ๑๘๒๕๐ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑๘๒,๕๐๐ บาท
- ๔.๒) กระเพรา ๓๖๕๐๐ กำๆ ละ ๗ บาท เป็นเงิน ๒๕๕,๐๐๐ บาท
- ๔.๓) แมงลัก ๑๔๖๐ กำๆ ละ ๗ บาท ๑๐,๒๒๐ บาท
- ๔.๔) พริกแพง ๑๔๖๐๐ กิโลกรัม กิโลกรัมละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑๔๖,๐๐๐ บาท
- ๔.๕) ชะพลู ๓๖๕๐ กำๆ ละ ๗ บาท เป็นเงิน ๒๕๕๕๐ บาท
- ๔.๖) มะนาว ๑๐๙,๕๐๐ บาทต่อวัน
- ๔.๗) ปลา จำนวน ๓๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- ๔.๘) ข้าว จำนวน ๓ ตัน กิโลกรัม ๆ ละ ๑๓ บาท เป็นเงิน ๓๙,๐๐๐ บาท

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๗๙๗,๗๗๐ บาท/ปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

มีความสุขสร้างได้รายได้ครอบครัว ลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว แจกจ่ายให้คนในชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนในชุมชน เป็นแหล่งต่อยอดของเกษตรกรผู้อื่นในด้านเมล็ดพันธุ์ แหล่งอาหารของคนในชุมชน

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๑. เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรที่ช่วยรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรและชุมชน การผลิตปุ๋ยหมัก จากเศษวัสดุภายในแปลง ช่วยลดการเผาปรับปรุงโครงสร้างดิน น้ำหมักไล่แมลง

๒. ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก. ด้วยการไถดิน พาน ๓ ปรับปรุงโครงสร้างดิน ใช้ปุ๋ยหมักและใช้ปุ๋ยหมัก ลดการใช้สารเคมีภายในแปลง

ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๑. ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

(๑) มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเกษตรสมบูรณ์ เป็นศูนย์เรียนรู้ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรหลายด้าน ทั้ง ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง หรือด้านทำบัญชีครัวเรือน และเป็นจุดถ่ายทอดความรู้เป็นจุดศึกษาดูงาน ถ่ายทอดความรู้ และเป็นวิทยากรของหน่วยงาน ธกส. เทศบาลบ้านเตือ พัฒนาชุมชน โรงงานน้ำตาล สนง.เกษตรอำเภอ สหกรณ์

(๒) การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ โดยช่วยเหลือเกษตรกรในการสร้างรายได้ภายในแปลงของตนเอง การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และการผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก ตลอดจนการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร ผ่านสื่อออนไลน์ Face book และ Line ของตนเอง หอกระจายข่าวหมู่บ้าน และการประชุมหมู่บ้าน เป็นต้น

(๓) การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร โดยมีช่องทางในการขยายผลเกษตรกรในชุมชนหรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ

เป็นแหล่งศึกษาดูงาน เกษตรกรนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการลดหนี้สินของตนเอง จำนวน ๑๐ คน ลดรายจ่าย สร้างรายได้ในแปลงของตนเอง รายละเอียดดังนี้

(๔) การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

เป็นคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอ เป็นวิทยากรและแหล่งความรู้ของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ธกส. เทศบาลบ้านเตือ พัฒนาชุมชน โรงงานน้ำตาล สำนักงานเกษตรอำเภอ

บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

นำความรู้ที่ได้จากจังหวัด หรือศึกษาดูงาน มาถ่ายทอดความรู้ให้กับเครือข่าย ศพก. เป็นแหล่งเรียนรู้ของ ศพก. เครือข่าย และเกษตรกรในพื้นที่

ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน
ภาคภูมิใจในการยอมรับของศพก. เครือข่ายของอำเภอ และเป็นยอมรับของคนในชุมชน ว่าแปลงของตนเองสามารถสร้างรายได้ของตนเองได้

๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ผู้ใหญ่บ้าน ประธาน ศพก. อกม. กม ศพก. ประมง ปราชญ์ชาวบ้าน หมอดินอาสา

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

เป็นแหล่งศึกษาดูงาน แหล่งเมล็ดพันธุ์ของคนในชุมชน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอเกษตรสมบูรณ์ ประกอบด้วย

(๑) นายเกรียงไกร สวงโท

หัวหน้าคณะทำงาน

(๒) นางสาวอนุสรณ์ ขุนโนนเขวา

คณะทำงาน

(๓) นายวนศักดิ์ เกื้อหนู

คณะทำงานและเลขานุการ

๒) สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(๑) นางสาวนิตา อากกล้า

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

(๒) นายยุทธนา นาคคำ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

เก็บข้อมูลผ่านการสอบถามเกษตรกรและใช้แบบสัมภาษณ์ในการถอดองค์ความรู้

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

จุดอบรม และป้ายบอกทางของ ศพก.หลัก ไม่ชัดเจน

